

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Кафедра «Електронних обчислювальних машин»

Звіт
з лабораторної роботи № 4
з дисципліни: «Кросплатформенні засоби програмування»
На тему: «Виключення»

Виконав:
студент групи КІ-306
Бокало П.М.

Прийняв:
доцент кафедри ЕОМ
Іванов Ю. С.

Мета роботи: оволодіти навичками використання механізму виключень при написанні програм мовою Java.

Завдання(варіант №2):

1. Створити клас, що реалізує метод обчислення виразу заданого варіантом. Написати на мові Java та налагодити програму-драйвер для розробленого класу. Результат обчислень записати у файл. При написанні програми застосувати механізм виключень для виправлення помилкових ситуацій, що можуть виникнути в процесі виконання програми. Програма має розміщуватися в пакеті Група.Прізвище.Lab4 та володіти коментарями, які дозволять автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
2. Автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
3. Завантажити код на GitHub згідно методичних вказівок по роботі з GitHub.
4. Скласти звіт про виконану роботу з приведенням тексту програми, результату її виконання та фрагменту згенерованої документації та завантажити його у ВНС.
5. Дати відповідь на контрольні запитання.

Індивідуальне завдання:

$$2. y = \text{ctg}(x)$$

Вихідний код програми:

Файл KI306.Bokalo.Lab4.java:

```
package KI306.Bokalo.Lab4;

import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.PrintWriter;
import java.util.Scanner;

/**
 * Дана програма є класом драйвером який тестує роботу класу Calco
 * @author Petro Bokalo KI-306
 * @version 1.0
 * @since version 1.0
 */

public class Lab4BokaloKI306
```

```

{
    public static void main(String[] args) throws FileNotFoundException
    {
        double x = 0;
        Scanner input = new Scanner(System.in);
        System.out.print("Input your X : ");

        if(input.hasNextDouble())
        {
            x = input.nextDouble();
        }else
        {
            System.out.print("Invalid data inputed \n");
        }

        Calco c = new Calco(x);
        try
        {
            System.out.print("Ctg of x = " + c.result() + "\n");
        }
        catch(ArithmeticException ex)
        {
            System.out.print(ex.getMessage());
        }
        c.in_file();
        c.close_file();
        input.close();
    }
}

```

Файл Calco.java

```

package KI306.Bokalo.Lab4;

import java.io.BufferedWriter;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;

/**

```

```

* Тут реалізований клас Calco який рахує Ctg введеного числа
* @author Petro Bokalo KI-306
* @version 1.0
* @since version 1.0
*/

public class Calco
{
    private double x;
    private double ctg = 0;
    PrintWriter fout;

    public Calco(double x)
    {
        this.x = x;
    }

    public double result() throws ArithmeticException
    {
        if(Math.tan(x) == 0)
        {
            throw new ArithmeticException("Exeption : Sin is equal to 0!!!\n");
        }
        else
        {
            ctg = 1 / Math.tan(x);
        }

        return ctg;
    }

    public void in_file()
    {
        try
        {
            fout = new PrintWriter(new BufferedWriter(new FileWriter("Lab4.txt")));
            fout.print("Ctg of x = " + result() + "\n");

        } catch (IOException e)

```

```

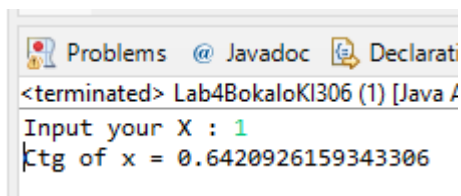
{
    System.err.println("Can't use the file!!!\n");
}

    catch (ArithmeticException a)
    {
        System.out.print(a.getMessage());
    }
}

public void close_file()
{
    fout.close();
}
}

```

Результат роботи програми:

Вміст файлів :

Файл Lab4.txt:

Ctg of x = 0.6420926159343306

Фрагмент згенерованої документації:

Package KI306.Bokalo.Lab4

Class Lab4BokaloKI306

[java.lang.Object](#)
KI306.Bokalo.Lab4.Lab4BokaloKI306

```
public class Lab4BokaloKI306
    extends Object
```

Дана програма є класом драйвером який тестує роботу класу Calco

Since:
version 1.0

Version:
1.0

Author:
Petro Bokalo KI-306

Constructor Summary

Constructors
Constructor
Lab4Boka1oKI306()

Відповідь на контрольні питання

1. Дайте визначення терміну «виключення».

- Виключення (або exception) - це об'єкт, який виникає під час виконання програми і вказує на помилку або надзвичайну ситуацію.

2. У яких ситуаціях використання виключень є виправданим?

- Виключення використовуються для обробки помилок та надзвичайних ситуацій, коли неможливо нормально виконати програму. Їх використання допомагає відстежувати, відловлювати і обробляти помилки без припинення виконання програми.

3. Яка ієрархія виключень використовується у мові Java?

- У мові Java існує ієрархія класів виключень, де базовий клас - `java.lang.Throwable`, а дві основні гілки це `java.lang.Error` і `java.lang.Exception`. Остання гілка поділяється на контрольовані (checked) і неконтрольовані (unchecked) виключення.

4. Як створити власний клас виключень?

- Для створення власного класу виключень потрібно створити клас, який наслідується від `java.lang.Exception` або його підкласу.

5. Який синтаксис оголошення методів, що можуть генерувати виключення?

- Синтаксис оголошення методу, що може генерувати виключення: `public void methodName() throws SomeException`.

6. Які виключення слід вказувати у заголовках методів і коли?

- Слід вказувати контрольовані (checked) виключення у заголовках методів, якщо метод може генерувати це виключення або його підкласи. Неконтрольовані (unchecked) виключення не обов'язково вказувати.

7. Як згенерувати контрольоване виключення?

- Контрольоване виключення генерується за допомогою ключового слова `'throw'` в кодї методу, наприклад: `'throw new SomeException("Повідомлення про помилку")'`.

8. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку `try`.

- Блок `'try'` використовується для оточення коду, який може генерувати виключення. Він спробує виконати цей код, і якщо виникає виключення, керування передається блокам `'catch'` або `'finally'`.

9. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку `catch`.

- Блок `'catch'` використовується для обробки виключень, які були згенеровані в блоку `'try'`. Він приймає параметр, який вказує на тип оброблюваного виключення.

10. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку `finally`.

- Блок `'finally'` використовується для коду, який завжди виконується, незалежно від того, чи були виключення, чи ні. Він використовується для виконання завершальних операцій, таких як закриття файлів чи звільнення ресурсів.

Висновок: на цій лабораторній роботі, я ознайомився з виключеннями в мові програмування `java`. Написав програму згідно до свого варіанту. Навчився робити контрольовані виключення та ловити їх.